

Izveštaj Komisije o naknadnom praćenju realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji (follow-up)

(Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo Bar – Univerzitet „Adriatik“ Bar)

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji predstavlja sastavni dio postupka reakreditacije (follow-up). Smjernice za sprovođenje postupka naknadnog praćenja definisane su Pravilima o postupku reakreditacije ustanove visokog obrazovanja koje je donijela Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

Ustanova odnosno organizaciona jedinica za koju je ekspertska Komisija u Izveštaju o reakreditaciji preporučila follow-up podliježe obaveznom naknadnom praćenju rada i realizacije preporuka u cilju unaprjeđenja kvaliteta rada. Ustanova je dužna da u skladu sa preporukama Komisije pripremi Akcioni plan o ispunjavanju preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji u roku od 90 dana od dana donošenja konačne odluke o reakreditaciji.

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji obuhvata period od dvije godine od dana dostavljanja Akcionog plana Agenciji. Najkasnije tri mjeseca nakon isteka perioda koji obuhvata Akcioni plan ustanova je dužna da Agenciji dostavi Izveštaj o realizaciji Akcionog plana u kome detaljno opisuje rezultate sprovedenih aktivnosti u cilju obezbeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada. Izveštaj ustanove o realizaciji Akcionog plana Agencija dostavlja Komisiji koja je sprovedla postupak reakreditacije.

Komisija koja je evaluirala ustanovu visokog obrazovanja ima zadatak da u skladu sa Pravilima o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja izvrši analizu Izveštaja ustanove o realizaciji Akcionog plana sa priloženim dokazima, te da u roku od 30 dana dostavi Agenciji Izveštaj o naknadnom praćenju realizacije preporuka zajedno s ocjenom stepena ispunjenosti datih preporuka.

Komisija može predložiti ustanovi dodatne preporuke za unaprjeđenje kvaliteta rada u okviru stepena realizacije preporuka koje su predmet naknadnog praćenja sa rokom za njihovu implementaciju.

Opšti podaci¹

Naziv ustanove	Univerzitet „Adriatik“ Bar	
Naziv organizacione jedinice	Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo Bar	
Izveštaj o reakreditaciji (datum i broj)	24 / 04 / 2024	02-607/24-41/10
Datum i broj odluke o reakreditaciji	09 / 05 / 2024	02-607/24-51/13
Datum prijema i broj Akcionog plana	02 / 08 / 2024	02-607/24-53/21
Datum prijema i broj Izveštaja o realizaciji Akcionog plana	27 / 04 / 2026	02-607/26-47/1
Sastav Komisije koja je evaluirala ustanovu/ organizacionu jedinicu u postupku reakreditacije	Prof. dr Anita Blagojević, Pravni fakultet, Sveučilište J.J. Strossmayera Osijek, Republika Hrvatska - predsjednica Komisije Prof. dr Veljko Turanjanin, Pravni fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, Republika Srbija - član Komisije Prof. dr Boban Melović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora - član Komisije Mr Sanja Mijušković, Hipotekarna banka AD, Crna Gora - predstavnica privrede	

¹ Popunjava Agencija za obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja.

	Mr Jovana Popović, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica, Crna Gora - predstavnik studenata
--	---

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija dana 17.08.2026. godine podnosi Agenciji sljedeći Izvještaj o naknadnom praćenju (follow-up) za Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo – Bar, Univerzitet „Adriatik“ Bar.

Uputstvo za Komisiju

Rezultati sprovedenih aktivnosti iz Akcionog plana ustanove se evaluiraju od strane Komisije u okviru Izvještaja za naknadno praćenje (follow-up) koji slijedi u nastavku.

Komisija će u ocjeni ispunjenosti datih preporuka koristiti sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Ispunjeno;
- Djelimično ispunjeno;
- Nije ispunjeno.

U komentarima Komisija iznosi svoje mišljenje o ispunjenosti preporuka, preduzetim aktivnostima i mjeri usklađenosti s Akcionim planom.

Ocjena ispunjenosti preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA		
Kriterijumi: a) Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom). b) Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta. c) Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta. d) Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara. e) Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih. f) Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):

Izraditi potpuno novi i transparentan sajt Fakulteta, s naglaskom na dijelu posvećenom pravnim propisima	U sklopu sprovođenja Akcionog plana i ispunjavanja preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji, Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo Bar realizovao je projekat izrade potpuno novog veb-sajta. Ovaj izvještaj detaljno opisuje proces razvoja sajta, od planiranja do puštanja u rad, naglašavajući važnost modernog i funkcionalnog dizajna, sve faze rada, kao i rezultate ostvarene ovim projektom. Cilj redizajna sajta bio je da se unaprijedi transparentnost rada Fakulteta, olakša pristup informacijama za studente i javnost, te da se kroz savremena rješenja ispunje zahtjevi postavljeni tokom reakreditacije.	Komisija konstatuje da je ustanova izradila novi internet sajt koji je pregledniji, funkcionalniji i transparentniji u odnosu na prethodno stanje. Posebna pažnja posvećena je dostupnosti informacija i objavljivanju relevantnih dokumenata, čime je unapređena transparentnost rada ustanove. Imajući u vidu dostavljenu dokumentaciju i izvršeni uvid u internet prezentaciju Fakulteta, Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Izraditi sajt Fakulteta na engleskom jeziku	Ustanova je omogućila automatsko prevođenje sajta na engleski jezik klikom na odgovarajuću ikonicu.	Komisija konstatuje da je na internet prezentaciji Fakulteta omogućeno automatsko prevođenje sadržaja na engleski jezik, čime je unapređena dostupnost informacija međunarodnim studentima i drugim zainteresovanim stranama. Imajući u vidu način realizacije preporuke, Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Javno objaviti sve dokumente o kvalitetu, kao i članove Odbora za kvalitet i samovrednovanje, s posebnim osvrtom na ulogu studenata u pogledu obezbjeđenja kvaliteta. Redovno objavljivati zapisnike sa	Sva dokumenta su javno objavljena na sajtu www.FPEP.me posebno na stranici: https://fpep.me/obezbjedjivanje-kvaliteta	Komisija konstatuje da su dokumenti koji se odnose na sistem obezbeđenja kvaliteta javno dostupni na internet stranici Fakulteta, uključujući informacije o radu Odbora za kvalitet i samovrednovanje. Objavljivanjem

sjednica Odbora sa svim relevantnim zaključcima.		relevantne dokumentacije unapređena je transparentnost rada ustanove i dostupnost informacija svim zainteresovanim stranama. Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Osigurati još veći angažman studenata i vanjskih dionika u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo (FPEP) je u cilju unapređenja sistema obezbjeđenja kvaliteta dodatno osnažio učešće studenata i eksternih partnera u relevantnim procesima odlučivanja i evaluacije. U okviru rada Odbora za kvalitet i samovrednovanje, kao i Naučno-nastavnog vijeća, obezbjeđeno je aktivno uključivanje predstavnika studenata kroz učešće u sjednicama, davanje mišljenja i inicijativa, kao i kroz kontinuirano učešće u procesima samovrednovanja. Istovremeno, Fakultet je intenzivirao saradnju sa predstavnicima privrede i drugih eksternih partnera, koji su uključeni u konsultativne procese vezane za unapređenje studijskih programa i kvaliteta nastave. Učešće svih aktera dokumentovano je kroz odluke, pozive, evidenciju prisustva, kao i zapisnike sa jasno definisanim zaključcima, čime je obezbijeđena transparentnost i kontinuitet u sprovođenju mjera unapređenja kvaliteta. Uz to, jedan od vidova unapređenja jeste i prisustvo sjednicama Upravnog odbora naročito u slučajevima kad se raspravljaju pitanja koja se direktno njih tiču.	Komisija konstatuje da je ustanova preduzela aktivnosti usmerene na intenzivnije uključivanje studenata i eksternih zainteresovanih strana u procese obezbjeđenja kvaliteta. Iz dostavljene dokumentacije proizlazi da su predstavnici studenata i eksterni partneri uključeni u rad relevantnih tela i konsultativne procese, čime je unapređena participativnost u sistemu obezbjeđenja kvaliteta. Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.

Jasno definirati i objaviti procedure vezane uz pitanja diskriminacije protiv zaposlenika ili studenata	Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo (FPEP) je u cilju obezbjeđenja jednakog tretmana svih zaposlenih i studenata usvojio i implementirao jasne procedure za postupanje u slučajevima diskriminacije. Pravna služba Fakulteta je izradila poseban akt kojim su definisani oblici diskriminacije, način podnošenja prijave, nadležnosti za postupanje, kao i tok procedure od prijema prijave do donošenja odluke. U okviru ovih aktivnosti uspostavljen je standardizovani obrazac za prijavu, kao i jasno određena kontakt tačka za prijem i obradu pritužbi. Sve relevantne informacije, uključujući proceduru, obrazac i opis postupka, javno su objavljene na zvaničnom sajtu www.FPEP.me, čime je obezbijeđena transparentnost i dostupnost informacija svim zainteresovanim stranama. Implementacija ovih mjera prati se kroz analizu od strane Naučno-nastavnog vijeća, uz kontinuirano unapređenje u skladu sa praksom i potrebama korisnika.	Komisija konstatuje da je ustanova usvojila i javno objavila procedure kojima se uređuje postupanje u slučajevima diskriminacije zaposlenih i studenata, uključujući način podnošenja prijave, nadležnosti za postupanje i tok postupka. Time su unapređeni transparentnost i dostupnost mehanizama zaštite od diskriminacije. Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Jasno definirati i objaviti procedure vezane uz akademske prevare	Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo (FPEP) je u cilju očuvanja akademskog integriteta usvojio i implementirao jasne procedure za prevenciju i postupanje u slučajevima akademskih prevara. Pravna služba je izradila normativni akt kojim su precizno definisani oblici akademskih	Komisija konstatuje da je ustanova usvojila i javno objavila procedure kojima se uređuje prevencija i postupanje u slučajevima akademskih prevara. Dostavljena dokumentacija potvrđuje da su definisani oblici akademskih prekršaja, način njihovog utvrđivanja i odgovarajuće mere, kao i

	prekršaja (plagijarizam, prepisivanje, neovlašćena saradnja i dr.), način njihovog otkrivanja i prijavljivanja, kao i postupak odlučivanja i izricanja sankcija. U okviru navedenog akta uspostavljena je i matrica sankcija koja omogućava dosljednu i transparentnu primjenu mjera u skladu sa težinom prekršaja. Procedura je komunicirana nastavnom osoblju i studentima putem zvaničnih kanala, uz organizovanje informativnih aktivnosti i obuka, dok je dokumentacija učinjena dostupnom putem sajta www.FPEP.me. Praćenje primjene vrši se kroz analizu od strane Naučno-nastavnog vijeća, uz kontinuirano unapređenje u skladu sa dobrim praksama i važećim standardima. Takođe postoji obaveza testiranja na antiplagijat program specijalističkih i master radova, a ukoliko postoji sumnja mentor može zahtijevati testiranje i svih ostalih radova koji se pišu na Fakultetu. Uz to, kršenje svih ovih procedura povlači sa sobom i vođenje disciplinskog postupka.	da se primenjuju mehanizmi provere završnih radova putem antiplagijat softvera i disciplinski postupci u slučajevima utvrđenih nepravilnosti. Imajući u vidu preduzete aktivnosti, Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
--	--	--

(Tabelu proširiti u zavisnosti od broja datih preporuka u Izvješćaju o reakreditaciji.)

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA			
Kriterijumi: a) Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja. b) Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima. c) Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci. d) Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti). e) Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije. f) Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita. g) Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno. h) Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.			
Preporuke Komisije za unapređenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):	
Redovito inovirati planirane ishode učenja.	Fakultet kontinuirano unapređuje studijske programe kroz periodično preispitivanje nastavnih sadržaja, ishoda učenja i kompetencija koje studenti stiču tokom studija. U proces unapređenja uključeni su nastavnici, studenti i predstavnici privrede, a rezultati analiza koriste se za dalje usklađivanje programa sa potrebama tržišta rada, savremenim trendovima u visokom obrazovanju i zahtjevima profesije. Dodatno, kroz aktivnosti razvoja Kurikula za otvorene inovacije unapređeni su sadržaji usmjereni ka razvoju savremenih kompetencija studenata.	Komisija konstatuje da ustanova redovno preispituje i unapređuje studijske programe i planirane ishode učenja. Iz dostavljene dokumentacije vidljivo je da Fakultet razvija nastavne sadržaje u skladu sa savremenim obrazovnim trendovima i potrebama tržišta rada, te podstiče razvoj inovacionih i preduzetničkih kompetencija studenata. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.	
Redovito analizirati studentske ankete u dijelu organizacije nastave i opterećenosti studenata.	Fakultet je donio Odluku o sprovođenju i evaluaciji studentskih anketa i dodatno unaprijedio sistem anketiranja. Uspostavljen je sveobuhvatan sistem anketa koji obuhvata evaluaciju nastavnika i saradnika, način ocjenjivanja, organizaciju studijskog procesa, stručnu praksu, rad studentske službe, biblioteke i organa upravljanja. Analizu rezultata vrši Odbor za kvalitet i samovrednovanje, koji predlaže korektivne mjere i aktivnosti za unapređenje kvaliteta.	Komisija konstatuje da je ustanova dodatno unaprijedila sistem studentskih anketa i proširila oblasti koje su predmet evaluacije. Dostavljena dokumentacija potvrđuje postojanje formalizovanog sistema za sprovođenje anketa, analizu rezultata i korišćenje nalaza u procesu unapređenja kvaliteta nastave i studijskog procesa. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.	

Izvršiti inoviranje studijskih programa na način da se napravi detaljna analiza, konsultiraju studenti i poslodavci, posebno u dijelu opterećenosti pojedinim ECTS bodovima.	Fakultet je dodatno unaprijedio mehanizme participacije studenata kroz donošenje Odluke o stimulisanju i vrednovanju učešća studenata u radu organa upravljanja, stručnih i savjetodavnih tijela Fakulteta, uključujući Odbor za kvalitet i samovrednovanje. Kroz sistem studentskih anketa kontinuirano se prikupljaju povratne informacije studenata o organizaciji studija, kvalitetu nastave, ocjenjivanju i opterećenosti, koje se koriste u procesu unapređenja studijskih programa.	Komisija konstatuje da je ustanova ojačala mehanizme uključivanja studenata u procese upravljanja kvalitetom i unapređenja studijskih programa. Kroz institucionalizovane oblike učešća studenata i kontinuirano prikupljanje povratnih informacija obezbijeđeni su uslovi za dalje unapređenje studijskih programa i njihovo prilagođavanje potrebama studenata i tržišta rada. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.
Osigurati više mogućnosti za internacionalizaciju studija i mobilnost.	Fakultet je nastavio intenzivno razvijati međunarodnu saradnju kroz Erasmus+ program i druge oblike međunarodne mobilnosti. Donijeti su kriterijumi za izbor nastavnog, nenastavnog osoblja i studenata za učešće u programima mobilnosti. Fakultet raspolaže planom mobilnosti za studijsku 2025/2026. godinu, a realizovane i planirane su brojne mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja prema partnerskim institucijama u Sloveniji, Španiji, Poljskoj, Bugarskoj, Rumuniji i Turskoj. Dostavljena je i dokumentacija o planiranim i realizovanim Erasmus+ mobilnostima.	Komisija konstatuje značajan napredak u oblasti internacionalizacije i mobilnosti. Dostavljena dokumentacija potvrđuje postojanje institucionalnog okvira za mobilnost, jasno definisanih kriterijuma izbora učesnika, kao i aktivnu realizaciju međunarodnih mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA		
Kriterijumi: a) Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja. b) Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno. c) Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode. d) Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode. e) Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pri tom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja. f) Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika. g) Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata. h) Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti. i) Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju. j) Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja. k) Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača. l) Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti. m) Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama. n) Postoji formalna procedura za žalbe studenata.		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Nastaviti poštovati i prilagođavati se različitostima studenata.	Fakultet u potpunosti primjenjuje princip studiranja usmjerenog na studenta, uz uvažavanje individualnih potreba, različitih stilova učenja, socijalnih okolnosti i posebnih potreba studenata. Poseban naglasak stavljen je na: • poštovanje jednakih mogućnosti, • nediskriminaciju po bilo kom osnovu, • prilagođavanje nastavnih aktivnosti individualnim potrebama, • inkluzivno okruženje za studente sa invaliditetom. Fakultet takođe omogućava razuman	Komisija konstatuje da je ustanova nastavila da razvija pristup usmeren na studenta, uz uvažavanje različitih obrazovnih potreba, jednakih mogućnosti i principa nediskriminacije. Dostavljena dokumentacija potvrđuje da su uspostavljeni mehanizmi podrške studentima, uključujući individualni pristup, konsultacije sa nastavnicima i prilagođavanje nastavnog procesa studentima sa posebnim potrebama. Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.

	raspored ispitnih rokova (u skladu sa Zakonom), dostupnost nastavnika putem konsultacija i individualni pristup u slučajevima posebnih potreba. Nadzor nad primjenom ovih mjera vrši prodekan za nastavu uz saradnju sa studentskom službom.	
Ključne parametre ocjenjivanja i ishoda učenja transparentno objaviti na sajtu Fakulteta.	U cilju jačanja transparentnosti i akademske odgovornosti, Fakultet je osigurao da svi ključni parametri ocjenjivanja i ishodi učenja budu javno dostupni.	Komisija konstatuje da je ustanova obezbedila javnu dostupnost informacija koje se odnose na ishode učenja, kriterijume i elemente ocjenjivanja, čime je unapređena transparentnost nastavnog procesa i pravovremeno informisanje studenata. Na osnovu dostavljene dokumentacije preporuka se ocenjuje kao ispunjena.
Jasno definisati uvjete pod kojima se provodi nastava na daljinu	U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, realizacija studija na daljinu podliježe posebnim zakonskim uslovima i postupku akreditacije. Fakultet trenutno nema akreditovanu studijsku programsku liniju za realizaciju studija na daljinu, te se studijski program izvodi isključivo u okviru akreditovanog modela klasične (kontakt) nastave.	Komisija konstatuje da je ustanova jasno definisala da se studijski programi izvode isključivo u okviru akreditovanog modela kontakta nastave, kao i da realizacija studija na daljinu podleže posebnim zakonskim uslovima i postupku akreditacije. Na taj način otklonjena je nejasnoća u pogledu uslova pod kojima bi se nastava na daljinu mogla organizovati. Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Javno objaviti sve elemente procedure podnošenja prigovora i žalbe studenata	Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo osigurava studentima pravo na prigovor i žalbu u skladu sa zakonom i internim aktima. U cilju potpune transparentnosti, na web-stranici Fakulteta javno su objavljena dokumenta.	Komisija konstatuje da je ustanova javno objavila procedure koje se odnose na podnošenje prigovora i žalbi studenata, čime je unapređena transparentnost zaštite studentskih prava i dostupnost informacija o postupcima ostvarivanja tih prava. Imajući u vidu dostavljenu

		dokumentaciju, Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
--	--	---

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA		
Kriterijumi: a) <i>Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbiđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.</i> b) <i>Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.</i> c) <i>Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.</i> d) <i>Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.</i> e) <i>Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.</i>		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Dostaviti Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore rezultate sprovedenih anketa. Rok za dostavljanje je 30 dana od dana dostavljanja Izvješćaja.	Komisija je u prethodnom postupku reakreditacije preporučila visokoškolskoj ustanovi da dostavi rezultate sprovedenih anketa, kako bi se omogućio uvid u njihove ishode i način na koji se dobijeni podaci koriste u procesu obezbeđenja i unaprjeđenja kvaliteta. U postupku praćenja realizacije preporuka Fakultet je dostavio obiman izveštaj kojim je detaljno predstavljen sistem anketiranja, metodološki okvir, vrste anketa koje se sprovode, sadržaj upitnika, način njihove realizacije, kao i proširenje sistema anketiranja u skladu sa preporukama Komisije. Međutim, iako dostavljena dokumentacija potvrđuje da je sistem anketiranja značajno unapređen i da su uvedeni novi instrumenti za prikupljanje povratnih informacija od različitih ciljnih grupa, preporuka Komisije nije u potpunosti realizovana. Naime, u	Komisija konstatuje da je sistem anketiranja unapređen i da su uvedeni dodatni instrumenti za prikupljanje povratnih informacija. Međutim, u dostavljenoj dokumentaciji nisu prikazani rezultati sprovedenih anketa, njihova analiza niti mere preduzete na osnovu dobijenih nalaza. Takođe, rezultati na koje se ustanova poziva nisu dostupni u dostavljenoj dokumentaciji. Imajući u vidu navedeno, Komisija ocenjuje da je preporuka delimično ispunjena. Iako je Fakultet unapredio i sistematizovao postupak anketiranja, za potpuno ispunjenje preporuke neophodno je dostaviti rezultate sprovedenih anketa, njihovu analizu, kao i dokaze da su utvrđeni nalazi korišćeni kao osnova za donošenje korektivnih i razvojnih mera u sistemu obezbeđenja kvaliteta.

	izveštaju nisu prikazani rezultati sprovedenih anketa, niti analiza dobijenih podataka i mere koje su na osnovu njih preduzete radi unapređenja kvaliteta rada. Štaviše, u samom izveštaju je izričito navedeno da rezultati anketa nisu predmet prikaza.	Ustanova navodi da su rezultati dostavljeni Agenciji, ali se u dokumentaciji ne vide.
Izraditi akt kojim će detaljno biti regulisan način sprovođenja anketiranja i ocenjivanje nastavnika i saradnika.	Izrađen akt.	Komisija konstatuje da je ustanova postupila po preporuci i usvojila odgovarajući normativni akt kojim su uređeni način sprovođenja anketa i postupak evaluacije nastavnika i saradnika. Na osnovu dostavljene dokumentacije preporuka se ocenjuje kao ispunjena.
U budućnosti proširiti sprovođenje anketiranja, koje bi trebalo da obuhvati sledeće aspekte: anketiranje studenata o organima upravljanja, anketiranje studenata o radu studentske službe i biblioteke, te anketiranje vannastavnog osoblja o radu organa upravljanja.	Anketni upitnici su prošireni.	Komisija konstatuje da je ustanova proširila sistem anketiranja u skladu sa preporukom Komisije i uvela dodatne instrumente za prikupljanje mišljenja studenata i vannastavnog osoblja o radu organa upravljanja, studentske službe i biblioteke. Preporuka se ocenjuje kao ispunjena.
Dostaviti Agenciji dokaz da je Institucionalna praksa priznavanja u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	U dostavljenoj dokumentaciji Komisija nije pronašla dokaze koji potvrđuju da je institucionalna praksa priznavanja usklađena sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju, niti dokumentaciju kojom bi bila potvrđena saradnja sa drugim visokoškolskim ustanovama, agencijama za obezbeđenje kvaliteta ili nacionalnim ENIC/NARIC centrom u oblasti priznavanja kvalifikacija. Imajući u vidu da traženi dokazi nisu dostavljeni, Komisija ocenjuje da preporuke nisu realizovane.	Komisija nije mogla da utvrdi da je preporuka realizovana, budući da nisu dostavljeni odgovarajući dokazi koji potvrđuju usklađenost institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju. Imajući u vidu navedeno, preporuka se ocenjuje kao nije ispunjena.

Dostaviti Agenciji dokaz o saradnji sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	U dostavljenoj dokumentaciji Komisija nije pronašla dokaze koji potvrđuju da je Ustanova dostavila Agenciji dokaz o saradnji sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom.	Komisija konstatuje da traženi dokazi o saradnji nisu dostavljeni, te nije bilo moguće utvrditi da je preporuka realizovana. Imajući u vidu odsustvo odgovarajuće dokumentacije, Komisija ocenjuje da preporuka nije ispunjena.
---	--	--

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE			
Kriterijumi: a) <i>Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.</i> b) <i>Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.</i> c) <i>Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.</i> d) <i>Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.</i>			
Preporuke Komisije za unapređenje standarda u postupku reakreditacije:		Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka: Komisija je u prethodnom postupku reakreditacije preporučila da se dostave ujednačene i čitljive biografije nastavnog i saradničkog kadra. U postupku praćenja realizacije preporuka ustanova je navela da jedan od saradnika, čija je biografija bila predmet preporuke, više nije u radnom odnosu. Međutim, u odnosu na ostale dostavljene biografije nisu uočena značajnija unapređenja. Biografije su i dalje neujednačene po sadržaju, obimu i formi, dok su pojedine i dalje otežano čitljive, što ne doprinosi njihovoj preglednosti i uporedivosti. Imajući u vidu navedeno, Komisija ocenjuje da je preporuka realizovana delimično. Neophodno je da ustanova izradi jedinstven obrazac biografije koji će biti primenjen na sve nastavnike i saradnike, uz obezbeđivanje odgovarajućeg kvaliteta i čitljivosti dostavljene dokumentacije.	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, delimično ispunjeno, nije ispunjeno): Komisija konstatuje da dostavljene biografije i dalje nisu ujednačene po sadržaju, obimu i formi, dok su pojedine i dalje otežano čitljive, što umanjuje njihovu preglednost i uporedivost. Činjenica da jedan od saradnika više nije angažovan na ustanovi ne utiče na obavezu da biografije preostalih nastavnika i saradnika budu izrađene na jedinstven i pregledan način. Imajući u vidu navedeno, Komisija ocenjuje da je preporuka delimično ispunjena.
Potrebno da ustanova Agenciji dostavi nove ugovore za narednu akademsku godinu	Ustanova je dostavila nove ugovore.	Komisija konstatuje da je ustanova dostavila nove ugovore za narednu akademsku godinu, čime je postupila u skladu sa datom preporukom. Na	

		osnovu dostavljene dokumentacije može se zaključiti da je preporuka ispunjena.
Za doc. dr Vladana Martića i prof. dr Aleksu Macanovića nisu dostavljene odluke o izboru u zvanje. Stoga je potrebno da Ustanova iste podnese Agenciji. Rok za dostavljanje je 30 dana od dana dostavljanja izveštaja.	Ustanova je dostavila potrebnu dokumentaciju.	Komisija konstatuje da je ustanova dostavila odluke o izboru u zvanje za navedene nastavnike, čime je otklonjen nedostatak utvrđen u prethodnom postupku reakreditacije. Imajući u vidu dostavljenu dokumentaciju, Komisija ocenjuje da je preporuka ispunjena.
Potrebno je da Ustanova Agenciji podnese dokaze o saradnji na projektima.	Ustanova navodi da je dostavila tražene ugovore, ali se to ne vidi u dokumentaciji. Ustanova upućuje na link, gde se vide partnerske Erasmus ustanove, što nije smisao preporuke.	Komisija konstatuje da ustanova navodi da je dostavila traženu dokumentaciju, međutim, odgovarajući dokazi o saradnji na projektima nisu sadržani u dostavljenom materijalu. Upućivanje na internet stranicu sa spiskom partnerskih Erasmus+ ustanova ne može se smatrati dokazom o realizovanoj projektnoj saradnji u smislu date preporuke. Imajući u vidu navedeno, Komisija ocenjuje da je preporuka delimično ispunjena.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Kriterijumi:

a) Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.

b) Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

c) Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.

d) Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Glavna preporuka Komisije jeste da se FPEP Bar nastavi usavršavati napredovati i razvijati u kontekstu studentskih organizacija.	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Fakultet je unaprijedio podršku studentima i studentskim organizacijama kroz obezbjeđivanje prostora, materijalnih sredstava i finansijske podrške za rad Studentskog parlamenta. Značajno su unaprijeđeni uslovi za učenje i rad renoviranjem objekta, opremanjem prostora i nabavkom nove opreme i namještaja. Intezivirane su vannastavne aktivnosti i učešće studenata u projektima, seminarima, radionicama, međunarodnim programima i društveno odgovornim akcijama. Takođe, unaprijeđene su elektronska platforma i informisanje studenata, a izrađen je novi dvojezični sajt sa unaprijeđenom dostupnošću informacija i AI podrškom. U cilju održavanja kvaliteta digitalnih servisa, Fakultet je obezbijedio stalnu stručnu IT podršku.	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno): Komisija konstatuje da je ustanova u potpunosti realizovala datu preporuku. Preduzete aktivnosti dovele su do značajnog unapređenja studentskog standarda, podrške studentskim organizacijama, uslova za učenje i informisanja studenata. Unaprijeđeni su infrastrukturni, organizacioni i digitalni kapaciteti ustanove, dok je povećano učešće studenata u akademskim, društvenim i međunarodnim aktivnostima. Na osnovu dostavljene dokumentacije i realizovanih mjera, Komisija ocjenjuje da je preporuka u cjelosti ispunjena.
Značajno unaprijediti elektronsku platformu, kao i način informisanja studenata. Izraditi novi sajt koji će omogućiti studentima lakše snalaženje. Obogatiti sajt informacijama koje bi privukle nove studente... (npr. studentska praksa).	Fakultet je u potpunosti realizovao aktivnosti na izradi novog zvaničnog sajta, koji je uspostavljen kao savremena i funkcionalna platforma za informisanje svih zainteresovanih strana. Novi sajt je izrađen sa dvojezičnim prikazom sadržaja, čime je unapređena dostupnost informacija domaćim i stranim studentima, kao i međunarodnim partnerima. Istovremeno su unaprijeđeni funkcionalnost, preglednost i vizuelni identitet sajta, što omogućava jednostavnije pretraživanje sadržaja i efikasniji pristup relevantnim informacijama. Redovno ažuriranje sadržaja i unaprijeđene digitalne funkcionalnosti dodatno doprinose transparentnosti i kvalitetu informisanja.	Komisija konstatuje da je ustanova u potpunosti realizovala date preporuke. Izradom novog dvojezičnog sajta sa unaprijeđenim funkcionalnostima, preglednijom strukturom i savremenim izgledom značajno je unaprijeđena dostupnost informacija i kvalitet komunikacije sa studentima, zaposlenima i eksternim zainteresovanim stranama. Na osnovu dostavljenih dokaza i realizovanih aktivnosti, Komisija ocjenjuje da je preporuka u cjelosti ispunjena.		

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA			
Kriterijumi: a) Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti. b) Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije. c) Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija. d) Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima. e) Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima. f) Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.			
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):	
Rezultati anketa nisu dostupni javnosti, što je nužno popraviti.	Fakultet je u potpunosti prihvatio preporuku i unaprijedio javnu dostupnost informacija o sistemu anketiranja uspostavljanjem posebne stranice u okviru sekcije za obezbjeđivanje kvaliteta. Na jednom mjestu objedinjene su informacije o svim anketnim instrumentima, njihovoj svrsi i rezultatima, čime je omogućen bolji uvid u sistem praćenja kvaliteta. Takođe, objavljeni su sažeti prikazi nalaza i status primjene postojećih i novoimplementiranih anketnih instrumenata.	Komisija konstatuje da je ustanova u potpunosti realizovala datu preporuku. Preduzete aktivnosti dovele su do značajnog unapređenja transparentnosti i javne dostupnosti informacija o sistemu anketiranja, čime je otklonjen prethodno uočeni nedostatak. Uspostavljeni mehanizmi omogućavaju zainteresovanim stranama jasan uvid u način prikupljanja i korišćenja povratnih informacija, kao i primjenu rezultata anketa u procesu unapređenja kvaliteta. Na osnovu dostavljene dokumentacije i realizovanih aktivnosti, Komisija ocjenjuje da je preporuka u potpunosti ispunjena.	
Shodno Zakonu o visokom obrazovanju neophodno je da rezultati anketa budu javni. Rok: šest (6) mjeseci.	Fakultet je uspostavio praksu javnog objavljivanja sažetaka i rezultata anketiranja putem zvaničnog sajta, čime je unaprijeđena transparentnost i dostupnost informacija. U okviru posebne sekcije za ankete sistematizovani su podaci o svrsi anketa, oblastima evaluacije, rezultatima i statusu njihove primjene. Rezultati su prikazani pregledno i tematski organizovano, što omogućava lakše razumijevanje i korišćenje informacija od strane zainteresovanih strana. Takođe, stvoreni su uslovi za formiranje arhive anketiranih ciklusa i praćenje kontinuiteta rezultata i mjera unapređenja kvaliteta.	Komisija konstatuje da je ustanova u potpunosti realizovala datu preporuku. Uspostavljanjem sistema javnog objavljivanja rezultata anketiranja značajno je unapređena transparentnost rada i dostupnost informacija relevantnim zainteresovanim stranama. Objavljeni sadržaji omogućavaju praćenje rezultata i njihovu povezanost sa aktivnostima unapređenja kvaliteta, čime je preporuka u cjelosti ispunjena.	

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Kriterijumi:

a. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodišta učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuje, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.

Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Sadržaj i sveobuhvatnost informacija dostupnih studentima (sadašnjim i budućim) putem sajta bi morao biti unaprijeđen.	Kreiran je novi tj. unaprijeđen sajt fakulteta koji sadrži veliki broj neophodnih i korisnih informacija, koji je pretraživ na lakši način i koji je prilagođen mlađoj populaciji.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.
Preporuka 2: Na pomenutom sajtu fokus bi trebalo da bude na iskustvu studenata i poslodavaca u vezi sa praksom koja se nudi na ovom fakultetu (koja je akreditovana i koja predstavlja komparativnu prednost ovog fakulteta).	Na novom sajtu kreirana je posebna cjelina pod nazivom "Model studentske prakse" koja daje iscrpne i pregledne informacije u vezi sa praksom koja se realizuje na ovom fakultetu.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA			
Kriterijumi: a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa. b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva. c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija. d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata. e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom. f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studenstvo za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa. g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. i. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.			
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):	
Preporuka 1: Potrebno je da Fakultet obezbijedi više primjera formalnog revidiranja literature na konkretnim predmetima.	Ustanova je realizovala aktivnosti na ispunjenju ove preporuke. Konkretno, u samoj dokumentaciji u vezi procesa follow up-a reakreditacije dostavljen je Ugovor sa profesorom Mladenom Vukčevićem čija knjiga predstavlja dopunu literature na predmetu Ustavno pravo.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti i ohrabruje Ustanovu da sličan princip primjenjuje kada god je to moguće i na svim ostalim predmetima.	
Preporuka 2: predlaže se Fakultetu da se formalizuje način komunikacije sa partnerima iz privrede, kao i da se učini transparentnim proces sprovođenja i analize rezultata ankete privrednih društava čime se i postiže cilj da promjenjive potebe društva budu sastavni dio kontinuiranog praćenja i periodičnog revidiranja programa.	Ustanova je donijela Odluku o obaveznom anketiranju centara za praktično obrazovanje. Ovom odlukom propisuje se obaveza privatnih i javnih ustanova u kojima studenti obavljaju stručnu praksu da nakon završetka prakse popune anketu. Cilj ankete je procjena uključenosti studenata u radni proces, njihovog znanja i spremnosti za tržište rada, kao i prikupljanje prijedloga za unapređenje studijskog programa.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.	
Preporuka 3: Predlaže se Fakultetu da razmotri nove načine za informisanje i motivisanje svih studenata za uzimanje učešća u formalnim aktivnostima učešća u tijelima/organima tj. o načinima njihovog djelovanja.	Ustanova je donijela Odluku o stimulisanju i vrednovanju učešća studenata u radu organa i radnih tijela	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.	

Potrebno je da Fakultet dostavi dokaze (posebno kada je u pitanju poboljšanje transparentnosti putem sajta Ustanove) u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja Izvještaja o reakreditaciji.	Fakulteta. Ovom odlukom definisani su uslovi, način i kriterijumi za aktivnije uključivanje studenata u procese upravljanja, rad stručnih i savjetodavnih tijela, kao i u druge aktivnosti od značaja za razvoj akademske zajednice. Poseban akcenat stavljen je na podsticanje studentskog angažovanja kroz dodatno vrednovanje učešća u radu organa upravljanja, izdavanje potvrda o angažovanju, kao i davanje prioriteta prilikom mobilnosti, stručne prakse i projektnog angažovanja.	
Preporuka 4: Prilikom ažuriranja sajta Fakulteta preporuka Komisije je da se obrati pažnja i na proces sprovođenja anketiranja studenata te da bi ovaj proces trebalo da bude detaljnije objašnjen, a takođe i rezultati anketa i postupanje po njima bi trebalo biti preciznije i transparentnije iskomunicirano.	Ustanova je u ovom periodu preduzela potrebne korake da proces anketiranja bude detaljnije i preciznije predstavljen javnosti, te je u okviru ažuriranja zvaničnog sajta dodatno unaprijedila sadržaj koji se odnosi na metodologiju, strukturu i praktičnu upotrebu anketa. Na posebnoj stranici posvećenoj anketama i obezbjeđivanje kvaliteta sada su jasnije objašnjeni ciljevi pojedinih anketa, ciljne grupe na koje se odnose, faze u kojima se sprovode i oblasti koje obuhvataju, kao i sami rezultati. Time je zainteresovanim stranama omogućeno da razumiju da Fakultet sprovodi ankete, zbog čega ih sprovodi, kako su strukturisane i na koji način dobijeni podaci utiču na dalje unapređenje rada ustanove.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.
Preporuka 5: Potrebna je veća transparentnost tj. potrebno je dopuniti sajt revidiranim specifikacijama programa.	U okviru inoviranog sajta fakulteta prisutni su svi neophodni i sveobuhvatni podaci u vezi specifičnosti svih programa Ustanove.	Komisija konstatuje da je preporuka ispunjena u cjelosti.

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA			
Kriterijumi: a) Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću. b) Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.			
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno): Komisija konstatuje da je ustanova nastavila proces institucionalnog razvoja i unaprjeđenja sistema kvaliteta u skladu sa preporukama prethodne eksterne evaluacije. Iz dostavljene dokumentacije vidljivo je da se kontinuirano unaprjeđuju mehanizmi obezbjeđenja kvaliteta, jača međunarodna saradnja i razvijaju institucionalni kapaciteti. Komisija smatra da je preporuka realizovana kroz više razvojnih aktivnosti i uspostavljene mehanizme kontinuiranog unaprjeđenja kvaliteta. Ocjena: Ispunjeno.	
Komisija je stanovišta da Fakultet nastavi da se usaglašava, gdje god je to prikladno, sa preporukama IEP-a iz 2014. godine, kada god se utvrdi da neke aktivnosti nisu dovršene.	Fakultet je nastavio aktivnosti na unaprjeđenju sistema kvaliteta kroz kontinuirano praćenje i unaprjeđenje akademskih i administrativnih procesa. U međuvremenu je sprovedena reakreditacija studijskih programa, izvršena resertifikacija sistema upravljanja kvalitetom prema standardima ISO 9001 i ISO 21001, te izrađena Strategija razvoja Fakulteta za period 2026–2029, u kojoj su integrisani principi kontinuiranog unaprjeđenja kvaliteta, internacionalizacije, naučnoistraživačkog razvoja i saradnje sa društvenom zajednicom i privredom.	Komisija konstatuje da je ustanova postupila po preporuci i izradila Akcioni plan koji predstavlja osnov za sistematsko praćenje realizacije preporuka iz postupka reakreditacije. Takođe je dostavljen izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih Akcionim planom. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.	
Potrebno je izraditi akcioni plan na osnovu preporuka koje su dobijene od strane eksternih evaluacija i kontinuirano pratiti izvršenje akcionog plana. U akcionom planu treba uključiti sljedeće stavke: aktivnosti koje će se preduzeti, ciljna vrijednost koja se želi postići, vremenski rok do kada treba da budu realizovane aktivnosti, te odgovornu osobu za definisanu aktivnost. Uz to, u akcionom planu treba predvidjeti i regionalno pozicioniranje, kao i veću internacionalizaciju fakulteta.	Fakultet je izradio Akcioni plan za realizaciju preporuka Komisije iz postupka reakreditacije, definisao aktivnosti, nosioce realizacije, rokove, indikatore uspjehnosti i sredstva provjere, te dostavio Agenciji izvještaj o realizaciji planiranih aktivnosti.		

STANDARD 11. MEHANIZMI AKADEMSKOG INTEGRITETA I JAČANJA KULTURE INTEGRITETA			
Kriteriji: a) Ustanova visokog obrazovanja je usvojila jasne politike integriteta koje su razumljive i prihvatljive svim internim akterima. b) Ustanova visokog obrazovanja je uspostavila odgovarajuće mehanizme i tijela za utvrđivanje i rješavanje potencijalnih rizika, za prevenciju zloupotrebe u oblasti akademskog integriteta i za zaštitu pojedinaca (npr. etički odbori, ombudsman za akademski integritet i slično). c) U okviru postupka samoevaluacije, ustanova visokog obrazovanja prati usklađenost rada sa načelima i vrijednostima akademskog integriteta (npr. upitnici za studente, nastavnike, istraživače i druge relevantne aktere). d) Ustanova visokog obrazovanja edukuje i obučava studente i svoje kadrove o poštovanju vrijednosti akademskog integriteta i da promoviše njegova načela. e) Ustanova visokog obrazovanja radi plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mjere za poboljšanja (da razmotre mogući i vjerovatni tok djelovanja, definišu listu posljedica i pripreme plan aktivnosti za eliminisanje rizika). f) Ustanova visokog obrazovanja promoviše načelo nulte tolerancije u slučajevima povrede akademskih načela i vrijednosti (uključujući plagijarizam, prevanu, odgovorno vođenje procesa nastave, učenja i istraživanja, rodno zasnovano i druge oblike uznemiravanja, odgovornost akademske zajednice, itd.)			
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):	
Komisija je stanovišta da treba dalje jačati pitanje akademskog integriteta u svim segmentima. Ovo pitanje treba da bude uvršteno u prioritete budućeg razvoja Fakulteta koji su vidljivi na vebstranici institucije, a preporuka je da bude sadržano i u viziji i misiji fakulteta. Takođe, potrebno je razmotriti uključenost politike akademskog integriteta kao sastavnog dijela strateških dokumenata ustanove (statut, strategije itd.).	Fakultet je usvojio Strategiju razvoja za period 2026–2029 u kojoj su unapređenje sistema kvaliteta, etički principi, akademska odgovornost i institucionalni integritet prepoznati kao važni elementi razvoja ustanove. Akademski integritet dodatno je promovisan kroz aktivnosti informisanja studenata i zaposlenih, kao i kroz dostupne dokumente i procedure.	Komisija konstatuje da je ustanova akademski integritet prepoznala kao važan segment institucionalnog razvoja i integrisala ga u strateška dokumenta. Iz dostavljene dokumentacije vidljivo je da su principi kvaliteta, profesionalne etike i odgovornosti uključeni u razvojne prioritete ustanove. Komisija smatra da je preporuka realizovana.	Ocjena: Ispunjeno.
Predlaže se imenovanje ombudsmena ili menadžera za akademski integritet, u roku od šest (6) mjeseci.	Dekan Fakulteta donio je Odluku o imenovanju menadžera za akademski integritet, sa jasno definisanim pravima, obavezama i nadležnostima u oblasti promocije i zaštite akademskog integriteta.	Komisija je izvršila uvid u dostavljenu odluku o imenovanju menadžera za akademski integritet i konstatuje da je ustanova uspostavila institucionalni mehanizam za promociju, praćenje i zaštitu akademskog integriteta. Nadležnosti menadžera su jasno definisane i usklađene sa ciljevima preporuke	

Komisija je stanovišta da treba povećati broj edukacija i obuka za studente i zaposlene o poštovanju vrijednosti akademskog integriteta, uz transparentnost relevantnih informacija. Takođe, potrebno je voditi evidenciju o broju studenata koji su realizovali online kurs akademskog integriteta.	Fakultet je realizovao aktivnosti edukacije i promocije odgovorne upotrebe digitalnih i AI alata u visokom obrazovanju kroz organizovanje online kursa „Perspektiva transparentnosti, uključivosti, odgovornosti i refleksivnosti u korišćenju AI u visokom obrazovanju“, usmjerenog na razvoj etičkog i odgovornog ponašanja studenata.	Komisija konstatuje da je ustanova preduzela aktivnosti na edukaciji studenata u oblasti akademskog integriteta, etičkog korišćenja digitalnih tehnologija i odgovorne upotrebe vještačke inteligencije u obrazovanju. Dostavljena dokumentacija potvrđuje realizaciju edukativnih aktivnosti koje doprinose razvoju kulture akademskog integriteta. Komisija smatra da je preporuka realizovana. Ocjena: Ispunjeno.
Neophodno je izraditi cjelovit plan integriteta u kojem će biti utvrđeni faktori rizika i dat predlog mjera za poboljšanje, u roku od jedne godine.	Fakultet je imenovao odgovorno lice za izradu i sprovođenje Plana integriteta, formirao radnu grupu za njegovu pripremu, izradio Plan integriteta i donio odluku o njegovom usvajanju. Plan sadrži registar rizika, procjenu vjerovatnoće nastanka rizika, procjenu posljedica i mjere za njihovo ublažavanje.	Komisija je izvršila uvid u dostavljeni Plan integriteta i prateće odluke. Utvrđeno je da ustanova raspolaže formalno usvojenim Planom integriteta, definisanim faktorima rizika, procjenom nivoa rizika i odgovarajućim mjerama za njihovo smanjenje i kontrolu. Time je uspostavljen institucionalni okvir za sistemsko upravljanje integritetom. Ocjena: Ispunjeno.

Zaključak Komisije u pogledu ispunjenosti preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji ustanove/ organizacione jedinice

I Opšta ocjena ostvarenog napretka:

Na osnovu dostavljene dodatne dokumentacije, zaključak Komisije je da je ostvareni napredak **prihvatljiv**, s tim što pojedine preporuke, prevashodno one koje se odnose na standarde 4 i 5, nijesu u potpunosti realizovane.

Obrazloženje:

Na osnovu dostavljenih odgovora, dokumentacije i dokaza, Komisija konstatuje sljedeće stanje realizacije preporuka po standardima.

Kod Standarda 1 (Politika obezbjeđenja kvaliteta) ustanova je izradila nov i transparentan internet sajt, uključujući verziju na engleskom jeziku, javno objavila dokumenta o kvalitetu i sastav Odbora za kvalitet i samovrednovanje, ojačala učešće studenata i spoljnih aktera, kao i usvojila i objavila procedure koje se odnose na diskriminaciju i akademske prevare – sve preporuke se ocjenjuju kao ispunjene.

Kod Standarda 2 (Izrada i odobravanje programa) ustanova redovno inovira planirane ishode učenja, analizira studentske ankete, unapređuje studijske programe u saradnji sa studentima i poslodavcima, te je značajno unaprijedila mogućnosti za internacionalizaciju i mobilnost – preporuke su ispunjene.

Kod Standarda 3 (Učenje, nastava i provjera znanja usmjereni na studenta) nastavljeno je prilagođavanje nastave različitostima studenata, ključni parametri ocjenjivanja transparentno su objavljeni, jasno su definisani uslovi pod kojima bi se izvodila nastava na daljinu, a procedure prigovora i žalbi studenata javno su dostupne – preporuke su ispunjene.

Kod Standarda 4 (Upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikacija), ustanova je proširila sistem anketiranja i usvojila akt kojim se uređuje sprovođenje anketa i ocjenjivanje nastavnika i saradnika, međutim rezultati sprovedenih anketa i njihova analiza nijesu prikazani u dostavljenoj dokumentaciji, zbog čega se ova preporuka ocjenjuje kao djelimično ispunjena. Ustanova, takođe, nije dostavila dokaze da je institucionalna praksa priznavanja usklađena sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju, niti dokaze o saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, zbog čega se ove dvije preporuke ocjenjuju kao neispunjene.

Kod Standarda 5 (Nastavno osoblje), ustanova je dostavila nove ugovore za narednu akademsku godinu, kao i nedostajuće odluke o izboru u zvanje, što je ocijenjeno kao ispunjeno. Međutim, dostavljene biografije nastavnika i saradnika i dalje nijesu ujednačene po sadržaju, obimu i formi, a pojedine su otežano čitljive, dok dokazi o saradnji na projektima nijesu dovoljno potkrijepljeni dokumentacijom, s obzirom da upućivanje na spisak partnerskih Erasmus+ ustanova ne predstavlja dovoljan dokaz – ove dvije preporuke se ocjenjuju kao djelimično ispunjene.

Kod Standarda 6 (Resursi za učenje i podrška studentima), ustanova je unaprijedila podršku studentskim organizacijama, uslove za učenje i rad, te izradila nov dvojezični sajt sa boljom dostupnošću informacija – preporuke su u cjelosti ispunjene.

Kod Standarda 7 (Upravljanje informacijama), rezultati anketa i informacije o sistemu anketiranja učinjeni su javno dostupnim, uz redovno objavljivanje nalaza – preporuke su u cjelosti ispunjene.

Kod Standarda 8 (Informisanje javnosti), unaprijeđeni su sadržaj i sveobuhvatnost informacija na sajtu, uključujući poseban dio posvećen studentskoj praksi – preporuke su u cjelosti ispunjene.

Kod Standarda 9 (Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje programa), ustanova je dostavila primjere revidiranja literature, formalizovala komunikaciju sa privredom putem ankete centara za praktično obrazovanje, unaprijedila podsticaje za učešće studenata u radu organa, detaljnije objasnila proces anketiranja i dopunila sajt revidiranim specifikacijama programa – sve preporuke su u cjelosti ispunjene.

Kod Standarda 10 (Ciklično eksterno obezbjeđenje kvaliteta), ustanova je nastavila usaglašavanje sa ranijim preporukama eksternih evaluacija i izradila Akcioni plan sa jasno definisanim aktivnostima, rokovima i indikatorima uspješnosti – preporuke su ispunjene.

Kod Standarda 11 (Mehanizmi akademskog integriteta i jačanja kulture integriteta), akademski integritet je uvršten u Strategiju razvoja za period 2026–2029, imenovan je menadžer za akademski integritet, sprovedene su edukativne aktivnosti za studente i zaposlene, a usvojen je i Plan integriteta sa registrom rizika i mjerama za njihovo ublažavanje – sve preporuke su ispunjene. Uočeno je da ustanova, u pogledu pribavljanja dokaza o priznavanju stranih kvalifikacija, zavisi i od saradnje sa institucijama van svoje neposredne nadležnosti, te se apeluje da nastavi da radi na uspostavljanju te saradnje.

II Dodatne preporuke za unaprjeđenje kvaliteta rada²:

Preporučuje se ustanovi da, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog Izvještaja, dostavi Agenciji rezultate sprovedenih studentskih anketa sa pratećom analizom nalaza i pregledom mjera preduzetih na osnovu dobijenih podataka. Neophodno je dostaviti i dokaze da je institucionalna praksa priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija usklađena sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju, kao i dokaze o uspostavljenju saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom. Potrebno je izraditi jedinstven obrazac biografije koji će biti primijenjen na sve nastavnike i saradnike, radi ujednačavanja sadržaja, obima i čitljivosti dostavljene dokumentacije. U pogledu saradnje na projektima, ustanova treba da dostavi konkretne dokaze o realizovanoj projektnoj saradnji (ugovore, sporazume, izvještaje o realizaciji), s obzirom da upućivanje na spisak partnerskih ustanova ne predstavlja dovoljan dokaz.

Dodatno, Komisija preporučuje ustanovi da nastavi da jača kapacitete Odbora za kvalitet i samovrednovanje u dijelu praćenja realizacije svih ovih preporuka te da redovno ažurira internet stranicu novim dokazima o sprovedenim aktivnostima, kako bi se svim zainteresovanim stranama omogućio kontinuiran uvid u napredak u unaprjeđenju kvaliteta rada.

² Fokusrati se na oblasti koje zahtijevaju dodatnu pažnju i predložiti konkretne mjere.

Datum: 17. 08. / 2026.

KOMISIJA

Prezime i ime, predsjednik

Prezime i ime, član

Milica Z.

Prezime i ime, član

Popović

Prezime i ime, član

David Bjorkelund

Prezime i ime, član

Josipa Popović